

9. Ay Bebek Gelişimi

EVY BEBEDE GÖRE YENYDEN DÜZENLEME ZAMANI GELDÝ !

BU AY DORUDA ÇIKAN MERAK DUYGUSU EVDE AÇILMADIK ÇEKMECE, DEVRÝLMEDÝK SAKSI BIRAKMAYABÝLÝR.

Dođumdan bu yana katettiđi yol düpünüldüdünde, bu ay bebeđinizin gelişimi biraz yavařlamýř gibi görünebilir. Ancak bu, öđren sona erdiđi anlamýna gelmez. Merak duygusu, bu ay onu fena halde bařtan çýkartýr. Bu dönemde, yeni bařarılarla sizi bařýrtm yerine, daha önce bařladıđý becerilerini geliřtirir. Örneđin bebeđiniz řimdi, parmakla tutma hareketinde ustalařmýřtıř; artýk çol nesneyi bař ve iparet parmađýný kullanarak ustalykla alabilir. Ayrýca elini, bu uzandıđý nesnenin řekline göre ayarlayabilir.

Bebeđin artan el becerisi ve bilgisi öđrendiklerini yeni durumlara adapte edebilmesini sađlar. Nesnelere arasýndaki bađlantýları anlamaya çalıřýr. Örneđin, bir kavanozun kapađýný takabilir veya tencerenin kapađýný kapayabilir. Ellerinin ilk asimetric hareketlerinde bir obje tutarken diđerleriyle ona vurmasýný sađlar. Çok karmařık yap-bozlarý beceremese de, örneđin büyük bir delikten kü nesneyi geçirebilir veya iki küp ile blok yapabilir. Bebeklerin oyun oynarken bazý heceler söylemesi, onun konuřma hevesini gösterir. Örneđin řipeye "pi" der ve řimdilik bu onun için yeterlidir. Önünüzdeki 2-3 ay boyunca bu heceler artar ancak çocuk 18 veya 2 yařýndan önce konuřmaz. Daha da önemli olan, ona söylediđiniz her řeyi anlýyor olmasýdır. Onunla řýk řýk konuřun - yařtıđýnýzý anlatýn veya bazý nesnelere isimlerini söyleyin- çok kısa bir zaman sonra "anne", "baba" veya "bař-bař" gibi kelimeleri anlayabilecektir. Bebek ayrýca "dur" veya "bař bař yap" gibi ufak tefek talimatlarý da artýk anlar. Bebeđiniz artýk nesnelere ona görünmedikleri zaman da var olduklarýný- bařka bir deyişle odadan veya evden çýktýđýnýzda da var olduđunuzu - kavramýřtıř. Oyuncaklarý saklama oyunu bu gerçeđi algýlamasýna yardımcı olur. Bu yařtaki bebekler aile üyeleriyle ve diđerleriyle bu basit oyunu oynamaya bayýlır. Büyük kardeřler, týpký yetiřkinler gibi oyuncađýn nasýl kullanýldýđýný anlamalarýna yardımcı olurlar zamanda bebeđin bunu kendi kendine öđrenmesini de engelleyebilirler. Evde büyük bir kardeř olsa bile, bebek bu dönemde anne ve babasýnýn yanýnda ister. Her ne kadar bu yeni öđgürlük onu mutlu etse de zamanýnýn çođunda sizinle oynamak ister. T gün çalıřan ebeveynler eve dönüřlerinde bebeđe hem güven, hem de yenilik duygusu getirirler. Bebeđin kazandıđý bađýmsýzlıđý göstergesi memeden veya biberondan kopma eđilimidir. Ancak gelecek ay bu eđilimin deđiřmesi muhtemeldir. Bu istek apađý yukarı bir yařýnda tekrar ortaya çýkar. Bebeđin biberon veya meme emmeyi býrakmaya hazır olup olmadýđýný çocuk doktorunuza konuřun. Eđer meme veriyorsanız, 9. ayda memeye karřý isteđi azalabilir. Ancak yine de emzirmenin verdiđi yakýnlık duygusu ister. řýk řýk kucađýnýzda emme pozisyonuna girmek isteyecektir ve bu isteđi geri çevrilmemelidir.

Eđer bebek bu süre içinde biberona karřý isteksizse, bardađa geçmeyi deneyebilirsiniz. Ancak yine de bebeđi biberonundan çol erken ayýrmayýn, biberonu ikinci yařýna kadar kullanabilir. Eninde sonunda řýkylacaktır. Ancak unutmayýn ki biberonu kendi kendine kullanabilen bebek emmeyi býrakmada daha çok zorlanýr. Bu ay hýz meraklýřý yaramazýn daha da hareketleneceđini göreceksiniz. Muhtemelen deneme-yanýlma yolu ile kendi kendine oturma pozisyonunu bulmuřtur. Bundan sonra zamanýnýn çođunu emekleme ve oturmaý denemekle geçirir. Bu ay sonunda bebeklerin çođu ayakta desteksiz durabilir. Hareketli bir bebek ayakta dururken bir yandan da elindeki bir oyuncak ile oynayabilir. Bir çođu elini kanape veya sehpaye dayayarak ufak ufak dolanmaya bařlar. Daha ustalařtıđýnda bir mobilyadan diđerine önce ellerini uzatarak geçmeye çalıřacaktır. Yürüteç kullanýyorsa, yürüteç üzerindeyken onu fazla yalnýz býrakmayýn ve etrafýnda tehlikeli objeler olmadýđýndan emin olun. Yürüteç bebeđin yaramazlýk yapmak için iki elini birden kullanabilir, ancak kendi bařýna duran bir bebek, bir eli ile dayandıđýndan sadece tek eliyle ortaladıđý karřtıřabilir. Meraký ve hareketliliđi arttıđýndan, bebeđin güvenliđi artýk üzerinde önemle durulması gerekir. olmuřtur. Týrmanmaya olan içgüdüsel isteđi bu dönemde oldukça belirginleřir. Yukarı çýkmak onun için daha kolaydır, ancak tehlikeli olabilir. Örneđin bebek, nasýl geri döneceđini bilmeden emekleyerek merdiveni rahatlykla çýkar. Kapýlarý bir süre kapata ve kilitleyerek, merdivenleri çýkmasýný engelleyebilirsiniz.

Çekmeceli sehpa da yine onun týrmanma isteđini körükler. Muhtemelen bu çekmeceleri açarak sehpanýn tepesine çýkabilece oradan da koltuđa geçebileceđini kestirebilir. Tekrar yere inmesi onun için oldukça zor bir ip olduđundan bir süre için çekmeceleri kilitle ya da bantly tumanýz gerekebilir. Evinizde ecza dolabý yere yakýnrsa yerini deđiřtirmek için daha fazla beklemeyin. Mutfak muhtemel tehlikeleri barýnýđýran bařka bir bölgedir, çünkü mutfakta kesici aletler, elektrikli epyalar veya temizlik malzemeleri bulunabilir. Kuru fasulye veya bezelye gibi size zararsýz gözükken gydalar bebeđiniz için tehlikeli olabilir- burnuna veya bođazýna kaçabilir. Evdeki bitkiler de bebeklerin ulařamayacađý yerlere konulmalýdır. Üzerine devrilmesi bir yana, içlerindeki bitkiler de zehirli olabilir. Evdeki diđer potansiyel tehlikeleri görmeye çalıřýn ve ortadan kaldýrýn. Bebekleri uyarmak bazen size zor gelebilir çünkü bebekler ara syra bu ikazlarý dinlemeyip, kontrollerini kaybedebilirler. Bu gibi zamanlarda konuřarak bebeđinizi eđitmeye çalıřýn.

9. AY DÖNÜM NOKTALARI

SOSYAL FÝZYKSEL ZÝHÝNSEL

- • Oyun oynarken ailesinin yanýnda olmak ister.
- • Belli bir oyuncađý benimser.
- • Diđer çocuklara karřý duyarly olabilir; mesela onlar ađladıđýnda o da ađlar.
- • Kendini ve sahip olduđu řeyleri korumak ister.
- • Ýnsanlarýn genel ruh hallerini anlar ve ona göre davranýr.
- • Öksürük ve happýrýklarý taklit eder.
- • Seyirciler karřýsýnda numaralarýný gösterir.
- • El çýrpar ve nesnelere birbirine çarpar.
- • Ýki eline birer oyuncak alýp, ikisini de kontrol eder.
- • Büyük nesnelere her iki eliyle, küçük objeleri parmaklarýyla kavrar.
- • Bir yere dayanarak ayakta durabilir.
- • Bir eli doluyken emekleyebilir.
- • Emeklerken kendi etrafýnda geriye dönebilir.
- • Týrmanabilir.

- Sakladığı şeyi gördüğü bir nesneyi bulur.
- Aynı oyunun tekrarından sıkılır.
- Bir önceki gün oynanan oyunu hatırlar.
- Basit direktifleri uygular.
- Dikey alanları algılar ve yüksekten korkar.